

BĪSTAMĪBA

ToBRFV tiek pārnēsāts ar sēklām, mehāniskā ceļā (ar instrumentiem, rokām, apģērbu, tiešu augu kontaktu savā starpā), kā arī ar stādāmo materiālu (spraudņiem un potējumiem). Šo vīrusu pārnēsā baltblusiņa *Bemisia tabaci* un kukaiņi apputeksnētāji. Mehāniskā ceļā vīrusu ir ļoti viegli izplatīt gan vienas siltumnīcas ietvaros, gan arī pārnest uz citām siltumnīcām. Vīruss saglabājas augu atliekās varākus mēnešus.

Audzētājiem jāiegādājas tomātu sēklas, kurām pievienotas augu pases. Tās apliecina, ka sēklas un augi, no kā tās ir iegūtas, augšanas laikā ir pārbaudīti un laboratoriski testēti uz tomātu kaitīgajiem organismiem, tai skaitā uz šo vīrusu. Augu pases var būt uz katras sēklu paciņas vai arī tirdzniecības vietā uz lielā iepakojuma.

Siltumnīcās, lai izvairītos no inficēšanās ar ToBRFV, ir svarīgi ievērot stingras higiēnas prasības, tai skaitā nepieļaut no citām valstīm ievesto tomātu augļu vai to iepakojumu nonākšanu siltumnīcā.

Kopjot augus, tie rūpīgi jāapskata un aizdomu gadījumā par ToBRFV klātbūtni jāsazinās ar Valsts augu aizsardzības dienesta inspektoru tuvākajā reģionālajā nodaļā.

PĀRBAUDES

Siltumnīcās, kurās audzē tomātu sēklas un stādus, Valsts augu aizsardzības dienests veic uzraudzību, pārbauda materiālu un aizdomu gadījumos noņem paraugus un tos laboratoriski testē.

Lai ierobežotu ToBRFV, inficētie augi jāiznīcina un jāpiemēro stingri dezinfekcijas pasākumi.

Svarīgi atcerēties!

Tikai laboratoriski testējot var noteikt vai augi ir inficējušies ar ToBRFV.

Kur zvanīt?

Aizdomu gadījumā par ToBRV pazīmēm uz augiem, sazinieties ar Valsts augu aizsardzības dienestu:

Vidzemē – 64221594

Kurzemē – 63222552

Zemgalē – 63022541

Latgalē – 65444113

Rīgā – 67324506

UZMANĪBU!

Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV)

Tomātu brūnplankumainības vīruss, kas var būtiski ietekmēt tomātu ražu

Valsts augu
aizsardzības dienests

PAZĪMES

Tomātiem: ToBRFV simptomi var atšķirties atkarībā no tomātu šķirnes vai hibrīda. Pirmie simptomi parādās uz lapām, vēlāk tiek skarts stublājs. Daudzos gadījumos simptomus var redzēt tikai uz augļiem.

Tipiskākie simptomi uz augļiem ir nevienmērīgs krāsojums, brūni apaļveida plankumi un grubuļaina virsma ("rugoze").

Augļi var būt deformēti, un to nobriešana ir neregulāra.

Pirmie simptomi parādās uz lapām un pazarēm. Veidojas hlorotiski plankumi. Ar laiku hloroze var pāriet nekrozē. Nekrozes gadījumā lapas novīst un nokalst.

Lapas krokainas vai deformētas, atsevišķos gadījumos sašaurinātas.

Uz stublāja var parādīties brūni nekrotiskie plankumi.

Paprikai: deformējas lapas, tās dzeltē un parādās mozaīkveidīgi plankumi. Augļi deformējas, parādās dzeltenī vai brūni laukumi, vai zaļas svītras.

